

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-master Leraar Geschiedenis van de Hogeschool van Amsterdam

	Gegevens	
datum	Naam instelling	: Hogeschool van Amsterdam
25 oktober 2012	Naam opleiding	: hbo-master Leraar Geschiedenis (90 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 18 april 2012
Besluit accreditatie	Variant opleiding	: deeltijd
hbo-master	Locatie opleiding	: Amsterdam
Leraar Geschiedenis	Datum goedkeuren	
Hogeschool van Amsterdam	panel	: 31 mei 2011
(000456)	Datum locatiebezoeken	: 13 en 14 oktober 2011
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: 2 april 2012
CvBuit2012-065	Instellingstoets kwaliteitszorg:	aangemeld en geaccepteerd voor het invoeringsregime als bedoeld in artikel 18.32c van de WHW
ons kenmerk		
NVAO/20122827/AH		
bijlagen		
3		

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel.

Standaard 1, beoogde eindkwalificaties: goed

Het panel is van oordeel, dat de opleiding voldoet aan de eisen die het werkveld stelt aan de kennis en vaardigheden van een eerstegraads leraar Geschiedenis.

De door de Hogeschool van Amsterdam geformuleerde generieke en vakspecifieke eindkwalificaties voor de leraar Geschiedenis in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs zijn gebaseerd op het landelijke beroepsprofiel, de bekwaamheidseisen leraar VHO en de zogenoemde SBL-competenties voor het vo, zoals die zijn vastgelegd in de wet BIO. De opleidingen hebben de eigen eindkwalificaties helder uitgewerkt met meetbare indicatoren. De eindkwalificaties zijn op een dusdanig niveau geformuleerd dat ze aansluiten bij de Dublin Descriptoren voor het masterniveau en aansluiten op de op

De in 2011 landelijke vastgestelde kennisbasis maakt met ingang van 2011-2012 integraal onderdeel uit van het generieke en vakspecifieke curriculum. Daarmee zorgt de opleiding voor externe borging van het masterniveau. Het streven dat studenten van de hbo-master lerarenopleiding Geschiedenis van de Hogeschool van Amsterdam de vakinhoud op vergelijkbaar niveau gaan beheersen als de universitaire leraar geschiedenis, acht het panel ambitieus.

Met het werkveld en vakgenoten voeren de opleidingen overleg over de eindkwalificaties en de opzet en inhoud van het programma. De docenten hebben vaak contact met hun vakgenoten van de bacheloropleidingen Geschiedenis in het land en de masteropleiding Geschiedenis van Fontys. De contacten met het werkveld mogen de opleidingen nog intensiveren: het werkveld/de school waar de student werkt zou meer betrokken moeten worden bij de opleiding van de student en een grotere rol kunnen en moeten spelen bij het doen van onderzoek in de onderzoekslijn.

Standaard 2, Onderwijsleeromgeving: voldoende

Binnen de opleiding Geschiedenis is een samenhangende leeromgeving aanwezig. Daarvoor zorgen de vakinhoudelijk bekwame docenten en de onderzoeksdocenten, die studenten de voor een eerstegraads leraar vereiste kennis en vaardigheden bijbrengen. Door onder andere eigen ervaring in het vo en deelname aan en participatie in LIO dagen, zorgen de vakdocenten voor een verbinding met de beroepspraktijk. De studenten zijn in het algemeen tevreden over de kwaliteit van hun docenten. Met name hun inhoudelijke kennis en wetenschappelijke oriëntatie scoort hoog. Ook is het contact met de docenten zeer laagdrempelig. Door het 'carrouselmodel' (waarbij docenten om het jaar modules verzorgen) is de betrokkenheid van de docenten bij de masteropleiding soms wat verbrokken. De opleiding werkt hier o.a. aan door docenten grotere aanstellingen bij de masteropleiding te geven en door het agenderen van de masteropleiding tijdens vergaderingen van de bacheloropleiding Geschiedenis, daar de meeste masterdocenten ook in de bachelor werkzaam zijn.

De opleiding Geschiedenis biedt een actueel en stevig wetenschappelijk inhoudelijk en vakdidactisch programma met vier pijlers waarbinnen de student in principe de vijf verschillende rollen en bijbehorende competenties kan ontwikkelen. De pijler 'onderzoek' behoeft evenwel aandacht. Het panel acht de verbeteringen die de opleiding met ingang van september 2011 binnen deze pijler heeft getroffen essentieel. Deze zullen de uitvoering van het onderzoek door de student verbeteren. Het is belangrijk dat de vakdocenten Geschiedenis nu betrokken zijn bij het onderzoek doen en het onderzoek niet langer los staat van de rest van het curriculum. De sterkere samenwerking met de eigen lectoraten van de Hogeschool van Amsterdam en de lectoraten van de educatieve faculteiten van de drie andere hogescholen Utrecht, Windesheim en INHolland voor het formuleren van onderzoeksthema's voor studenten, is in dit verband eveneens van belang. Het is goed dat de opleiding gehoor gaat geven aan de wens van studenten meer keuzevrijheid te hebben in het programma.

Het panel acht het een gemis, dat de opleiding Geschiedenis in het programma relatief weinig aandacht besteedt aan ontwikkelingen in het internationale werkveld. Het veelvuldig gebruik van internationale vakliteratuur in de lessen, is wel in orde.

Pagina 3 van 8 De docenten van de opleiding Geschiedenis begeleiden de studenten in de praktijk o.a. aan de hand van hun praktijkdossiers, maar bezoeken de studenten niet op de scholen. Het panel beveelt de geschiedenisdocenten aan te overwegen alle studenten minimaal eenmaal op de eigen school te bezoeken.

Het programma is qua inhoud en niveau studeerbaar, maar veel studenten geschiedenis vallen af of vertragen erg in hun studie. De verbetermaatregelen die de opleiding heeft getroffen, zoals de instaptoets, de basismodule met de vele schrijfp opdrachten met een propedeutisch karakter, het aanstellen van een mentor 3+, acht het panel adequaat. Bij de intake moet de opleiding studenten helder adviseren over het maximaal aantal dagen dat de student zou kunnen werken naast de studie.

De beschikbare voorzieningen in het nieuwe gebouw zijn toereikend voor (het kunnen volgen van) het geschiedenis onderwijs.

Vanwege het actuele, stevige maar studeerbare programma, de vakinhoudelijk bekwame docenten, de tevredenheid van de studenten over de docenten en het programma, zou een oordeel 'goed' op zijn plaats zijn. Omdat de recent genomen maatregelen in de onderzoekslijn, die 20 EC van het programma beslaat, en de inzet van vakdocenten in de begeleiding bij het doen van onderzoek hun effect nog moeten bewijzen, komt het panel op dit moment slechts tot een oordeel 'voldoende' voor deze standaard.

Standaard 3, toetsing en beoordeling: voldoende

Het panel is van oordeel dat de opleiding op een adequate manier via verschillende toetsvormen toetst en beoordeelt of de studenten het masterniveau in de verschillende rollen hebben bereikt. De gehanteerde toetsen vormen tevens een mooie handreiking voor de student voor het zelf construeren van een variëteit aan toetsen voor (bovenbouw) leerlingen. Het dubbele bodemprincipe van leren is hierbij aantoonbaar aanwezig.

De opleiding zorgt ervoor dat het toetsen en beoordelen valide en betrouwbaar verloopt, door beoordelingsformulieren met vastgestelde criteria te hanteren, door het zogenoemde 'vier-ogenprincipe' en door het bij diverse opdrachten inzetten van meerdere beoordelaars. De Examencommissie, die tevens Toetscommissie is, speelt hierin aantoonbaar een belangrijke en sturende rol.

Vakdocenten Geschiedenis zorgen op het vakgebied eveneens voor betrouwbaarheid in het opstellen van de toetsen en de daarbij te hanteren categorieën van vragen.

Het panel is van oordeel dat de studenten in de rollen 1 (expert), 2 (vakdidacticus) en 3 (professional) voldoende masterniveau hebben bereikt. Dat blijkt o.a. uit de praktijkdossiers, uit de tevredenheid van het werkveld over het niveau van de afgestudeerden en uit het feit, dat alle afgestudeerden na hun studie functioneren als eerstegraads docent in het voortgezet onderwijs. Dat voldoende niveau geldt eveneens voor de studenten Geschiedenis waar het gaat om de rollen 4 (innovatief educatief ontwerper) en 5 (educatief onderzoeker), zij het dat één van de zeventien afgestudeerde studenten hiervoor naar het oordeel van het panel geen voldoende haalde. Het panel heeft er vertrouwen in dat de verbetermaatregelen die de opleiding al heeft getroffen in de pijler 'onderzoek' er op korte termijn toe zullen leiden dat alle studenten ook in de rollen 4 en 5 een hoger masterniveau zullen bereiken.

Pagina 4 van 8 *Algemene conclusie: voldoende*

De beoogde eindkwalificaties, de onderwijsleeromgeving, het systeem van toetsing en beoordeling beoordeelt het panel als voldoende. De opleiding heeft aangetoond dat studenten in alle rollen voldoende masterniveau hebben bereikt. Op basis hiervan komt het panel tot een totaaloordeel 'voldoende' voor deze opleiding.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel om meer aandacht te besteden aan de rol van 'leraar als professional', om de begeleiding op de werkplek te versterken, om de interactie met de lectoraten te verhogen en de onderzoekslijn verder te versterken en het niveau van de afstudeerwerken blijvend te bewaken.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool van Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 11 september 2012 naar voren te brengen. Bij brief van 27 september 2012 en e-mail van 19 oktober 2012 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen in bijlage 2.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de opleiding hbo-master Leraar Geschiedenis (90 ECTS; variant: deeltijd; locatie: Amsterdam) van de Hogeschool van Amsterdam te Amsterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 19 april 2013 en is van kracht tot en met 18 april 2016 (2019)¹.

Den Haag, 25 oktober 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

K.L.L.M. Dittrich
voorzitter

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal drie jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar (artikel 18.32c, vierde lid, van de WHW).

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	G
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	1:37,2 (excl. onderwijsmanager) 1:33,1 (incl. onderwijsmanager)			
Kwalificatie docenten	60% PhD (5 van de 9) 100% wo-ma (9 docenten)			
Studielast	20 uur per week			
Contacturen	1e jaar: 6,5u 2e jaar: 6,5u 3e jaar: 6,5u			
Rendement	instroom	1e jaar	2e jaar	
	cohort 2005	4	4	
	2006	14	9	
	2007	16	10	
	2008	25	15	
	2009	33	26	
	2010	26	16	
	rendement	na 3 jaar	na 4 jaar	na 5 jaar
	2003	43%	50%	50%
	2004	0%	13%	13%
	2005	25%	25%	25%
	2006	0%	33,3%	40%
	2007	70%	100%	
	2008	27%	50%	
2009	0%			

- Drs. R.B. van der Herberg is partner bij Hobéon; voorheen rector Minkema College Woerden;
- Prof. dr. P. van Petegem is gewoon hoogleraar Instituut voor Onderwijs- en Informatiewetenschappen, Universiteit Antwerpen, Voorheen hoofddocent, departement Didactiek & Kritiek, Universiteit Antwerpen;
- Dr. P. Holthuis is vakdidacticus geschiedenis aan het Universitair Onderwijs Centrum Groningen en geeft voor het schoolvak geschiedenis leiding aan het Vekobo-project. waarin leraren uit het p.o., v.o-onderbouw, v.o-bovenbouw, vakdidactic van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden en het UOCG participeren;
- Drs. P. J.J. Hendrikse is lid raad van bestuur Ons Middelbaar Onderwijs Tilburg;
- Mevrouw C.H.M. Kusters is student aan de hbo-master lerarenopleiding Nederlands van Fontys Hogescholen;
- Mevrouw V.A.C. Trescher is student aan de hbo-master lerarenopleiding Wiskunde van Fontys.

Secretaris/Coördinator: Mevrouw G.C.Versluis, gecertificeerd d.d. november 2010.